

www.krasp.org.pl

Konferencja
Rektorów
Akademickich
Szkół
Polskich

Przewodniczący:

prof. dr hab. inż. Jan Szmidt
Rektor
Politechniki Warszawskiej
president@krasp.org.pl

Biuro KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

Warszawa, 9 sierpnia 2018 r.

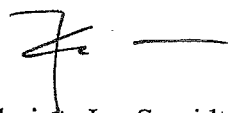
KRASP/162/2018

Szanowny Pan
Piotr Müller
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo nr DLP.ZLS.1201.26.2018 z 11 lipca 2018 roku w załączeniu przesyłam uwagi Komisji ds. Kształcenia oraz Zespołu Bolońskiego Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich dotyczące projektu rozporządzenia w sprawie kryteriów oceny programowej.

Z wyrazami szacunku,

Prof. dr hab. inż. Jan Szmidt
Przewodniczący KRASP

Uwagi
Komisji ds. Kształcenia oraz Zespołu Bolońskiego
Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich
dotyczące projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w sprawie kryteriów oceny programowej
(projekt rozporządzenia z dnia 10 lipca 2018 r.)

Uwaga ogólna

Projekt rozporządzenia mówi o zasadniczych kryteriach oceny programowej, które mają być stosowane w czasie postępowań akredytacyjnych Polskiej Komisji Akredytacyjnej i zastąpić kryteria obecnie stosowane. W uzasadnieniu czytamy, iż „Zgodnie z przepisem upoważniającym minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi kryteria oceny programowej mając na uwadze międzynarodowe standardy w zakresie zapewniania jakości kształcenia oraz potrzebę zapewnienia właściwych wzorców oceny”. To stwierdzenie budzi wątpliwości. Dokumentem europejskim dotyczącym zapewniania jakości, który jest podstawą działalności PKA, jest „Standards and Guidelines for quality assurance in EHEA”. Dokument ten stwierdza, że instytucja akredytująca powinna zachować niezależność w przeprowadzaniu oceny jakości w szkołach wyższych oraz w formułowaniu kryteriów tej oceny. Ta niezależność jest też podstawowym kryterium przyjęcia instytucji akredytującej do Europejskiego Rejestru tych instytucji (EQAR). Można mieć słuszne obawy, że nawet ogólne sformułowanie kryteriów oceny w rozporządzeniu ministra, do którego PKA musi się stosować, tę zasadę niezależności oceny narusza. Wprowadzie kryteria są bardzo ogólne i PKA otrzymuje możliwość ich rozwinięcia (oraz sformułowania innych kryteriów oceny) samodzielnie, tak jak czyniła to dotąd, ale podstawowy zestaw kryteriów zostaje jej nadany przez Ministerstwo, co może być kwestionowane przy postępowaniach akceptujących uczestnictwo PKA w Europejskim Rejestrze.

Uwagi szczegółowe

§ 1 pkt 1

Przedmiotem oceny ma być „sposób konstrukcji programu studiów”. Jest to stwierdzenie budzące zasadniczą wątpliwość. Czy w istocie oceniany będzie sposób (proces?) konstruowania programu, czy też – jak dotąd – właściwa konstrukcja programu rozumiana jako dobrze dobrany do celów kształcenia oraz poprawnie rozłożony w czasie zestaw efektów kształcenia/uczenia się. Użyte sformułowania wymaga doprecyzowania i wyjaśnienia – uzasadnienie nie dostarcza zadowalających wyjaśnień.

§ 1 pkt 2

Przedmiotem oceny ma być “dostosowanie programu studiów do standardu kształcenia”. O jakim standardzie tu mowa? W Ustawie nie ma odniesień programu studiów do standardów kształcenia – są odniesienia do charakterystyk PRK. Jedyne odniesienie do standardów dotyczy wyróżnionych kierunków studiów, przygotowujących do zawodu lekarza, weterynarza etc. Czy o to chodzi w tym kryterium? Jeśli tak (a na to wskazuje odpowiedni akapit w Uzasadnieniu), to kryterium to powinno być inaczej sformułowane, aby nie stwarzać wrażenia, że znowu obowiązują jakieś standardy kształcenia dla wszystkich kierunków studiów.

§ 1 pkt 4

Co to jest „skuteczność realizacji programu studiów”? Do tej pory w dokumentach PKA mowa była o możliwości wykazania, że założone efekty kształcenia/uczenia się zostały faktycznie przez uczącego się osiągnięte. Czy wspomniana „skuteczność” to coś innego?

§ 1 pkt 5, 6 i 7

Dlaczego oceniany ma być „poziom” kompetencji i doświadczenia kadry dydaktycznej i naukowej oraz „poziom” dostosowania infrastruktury? Co oznacza w tym kontekście słowo „poziom” i jaka miałaby być jego miara (termin „poziom” silnie sugeruje istnienie „miary” tego poziomu)? Czy nie będzie oceniane po prostu dostosowanie kompetencji kadry oraz infrastruktury do potrzeb programu studiów? W uzasadnieniu o wiele trafniej używane jest sformułowanie „o odpowiednich kompetencjach” – może warto je wprowadzić do tekstu rozporządzenia. To samo dotyczy „poziomu” zaangażowania otoczenia społecznego.

§ 1 pkt 7

Sprawa zaangażowania otoczenia społecznego w realizację programów studiów, zwłaszcza dla studiów o profilu praktycznym potraktowana została w uzasadnieniu nieco zbyt zdawkowo. Nie chodzi tylko o odbywanie praktyk u przedsiębiorców, ale również w innych instytucjach (administracji rządowej i samorządowej, jednostkach systemu oświaty, opieki społecznej, finansowych np. bankach, prawniczych itp.). Pominęto problem studiów dualnych oraz inne ważne dwa aspekty współpracy uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a mianowicie: odbywanie zajęć (np. zajęcia laboratoryjne niezorganizowane jako studia dualne) w infrastrukturze instytucji tego otoczenia oraz, już poza programem studiów, prowadzenie badań naukowych z wykorzystaniem takiej infrastruktury (szczególnie ważna współpraca z parkami technologicznymi).

§ 1 pkt 10

Przedmiotem oceny ma być „prawidłowość przenoszenia i uznawania punktów ECTS”, Tymczasem podstawową bolączką naszych uczelni jest nieumiejętność przypisywania punktów ECTS własnym zajęciom. Może warto sformułować ten punkt w sposób następujący: „prawidłowość przypisywania do zajęć, przenoszenia i uznawania punktów ECTS”.

Ponadto:

Zastanawia brak kryterium dotyczącego oceny działalności badawczej związanej z prowadzonym programem studiów. W uzasadnieniu powiada się w związku z kryterium „umiędzynarodowienie kształcenia”, że taka ocena będzie też prowadzona. Czy wobec tego ocena programowa będzie dotyczyła także osiągnięć naukowych i kontaktów międzynarodowych kadry w zakresie prowadzonych zajęć? Nie jest to jasne.